

การพัฒนาความสามารถการเขียนเรื่องตามจินตนาการ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยการจัดการเรียนรู้ กลุ่มร่วมมือ CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิดของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

The development of imaginative writing and learning achievements of Grade 4 students by cooperative learning management CIRC integrated with the mind mapping

อภิสนันท์ ปาเจ้อ¹, อพันธ์ พูลพุทธา²
Aphatsanant Pachuea¹, Apantee Poonputta²

Received: 22 July 2024

Revised: 8 October 2024

Accepted: 21 October 2024

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมาย คือ 1) เพื่อพัฒนาความสามารถการเขียนเรื่องตามจินตนาการ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยการจัดการเรียนรู้กลุ่มร่วมมือ CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิดของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75 2) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถการเขียนเรื่องตามจินตนาการของนักเรียน ระหว่างก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้กลุ่มร่วมมือ CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด 3) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการเขียนเรื่องตามจินตนาการของนักเรียนระหว่างก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้กลุ่มร่วมมือ CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด 4) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้กลุ่มร่วมมือ CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 31 คน ได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบกลุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 6 แผน รวมทั้งสิ้น 12 ชั่วโมง 2) แบบทดสอบวัดความสามารถการเขียนเรื่องตามจินตนาการ แบบทดสอบอัตนัย จำนวน 2 ข้อ ข้อละ 15 คะแนน 3) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นแบบทดสอบปรนัย ชนิด 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ ข้อละ 1 คะแนน และ 4) แบบสอบถามความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 10 ข้อสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ สถิติทดสอบทีกลุ่มสัมพันธ์ ผลการวิจัยพบว่า 1) ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มร่วมมือ CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิดของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ($\bar{X}$) เท่ากับ 79.27/84.09 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด 2) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนโดยการจัดการเรียนรู้

¹ นิสิตสาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม E-mail: 65010582023@msu.ac.th

² อาจารย์ภาควิชาวิจัยและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม E-mail: apantee.poo@msu.ac.th

¹ Student, Department of Curriculum and Instruction, Faculty of Education, Mahasarakham University
E-mail: 65010582023@msu.ac.th

² Lecturer, Department of Educational Research and Development, Faculty of Education, Mahasarakham University
E-mail: apantee.poo@msu.ac.th

กลุ่มร่วมมือ CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด มีความสามารถการเขียนเรื่องตามจินตนาการ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนโดยการจัดการเรียนรู้กลุ่มร่วมมือ CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 4) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้กลุ่มร่วมมือ CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.56$, S.D. = 0.36)

คำสำคัญ: ความสามารถการเขียนเรื่องตามจินตนาการ, ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน, การจัดการเรียนรู้กลุ่มร่วมมือ CIRC, แผนภาพความคิด

Abstract

The objectives of this research were: 1) to enhance the imaginative writing ability and learning achievements of Grade 4 students through cooperative learning management using the Cooperative Integrated Reading and Composition (CIRC) method integrated with mind mapping, in order to meet the efficiency standard of 75/75; 2) to compare the students' ability in imaginative writing before and after the implementation of the learning management; 3) to compare the learning achievements from the imaginative writing lessons before and after the intervention and 4) to investigate the students' satisfaction with this cooperative learning management approach. The research sample consisted of 31 students from Grade 4/1 during the second semester of the 2023 academic year, selected using a cluster random sampling method. The research instruments used for data collection included six learning management plans totaling 12 hours of instruction, a two-item subjective test for imaginative writing ability, a 30-item objective test with four choices to measure learning achievement, and a 10-item satisfaction survey based on a 5-level rating scale. The statistics used for data analysis were the mean, standard deviation, and the Dependent Sample t-test. The research found that: 1) The efficiency of the learning management plan (E1/E2) was 79.27/84.09, which is higher than the established standard. 2) Grade 4 students who participated in the learning management showed a statistically significant increase in their imaginative writing ability after the intervention compared to before ($p < .05$). 3) The students also demonstrated a statistically significant increase in their learning achievement scores after the intervention ($p < .05$). 4) The students expressed satisfaction with the learning management at the highest level, indicated by a mean score ($\bar{X}$) of 4.56 and a standard deviation (S.D.) of 0.36.

Keywords: Imaginative writing ability, learning achievement, cooperative integrated reading and composition (CIRC), mind mapping

บทนำ

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กำหนดจุดหมายของหลักสูตรให้นักเรียนมีความสามารถในการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหาและมีทักษะชีวิต โดยระบุแนวคิดในการพัฒนาผู้เรียนที่เน้นการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพและเพื่อนำไปใช้ในชีวิตจริง โดยเฉพาะการเขียนสะกดคำตามอักขรวิธี การเขียนสื่อสารในรูปแบบต่างๆ การเขียนเรียงความ ย่อความ เขียนรายงานจาก การศึกษาค้นคว้า เขียนตามจินตนาการ เขียนวิเคราะห์วิจารณ์และเขียนเชิงสร้างสรรค์ ก่อให้เกิดความเป็นเอกภาพและเสริมสร้างบุคลิกภาพของคนในชาติให้มีความเป็นไทย เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันทำให้ประกอบกิจกรรมงานและดำรงชีวิตร่วมกันในสังคมประชาธิปไตยอย่างสันติสุข (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการในการพัฒนาเยาวชนของชาติเข้าสู่โลกยุคศตวรรษที่ 21 โดยมุ่งส่งเสริมผู้เรียนมีคุณธรรม รักความเป็นไทย ให้มีทักษะการคิดวิเคราะห์ สร้างสรรค์ มีทักษะด้านเทคโนโลยี สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมโลกได้อย่างสันติ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551)

การเขียนเป็นทักษะหนึ่งที่สำคัญมากในการสื่อสาร เพราะการเขียนเป็นหลักฐานที่คงทนถาวรยิ่งกว่าทักษะอื่นๆ ในการนำเสนอข้อมูลความรู้ ความคิด และประสบการณ์ต่างๆ ของผู้ส่งสารสู่ผู้รับสาร ถ้าผู้ส่งสารบกพร่องด้านความรู้ ความคิดในการเขียน การถ่ายทอดการสื่อสารก็จะเกิดความบกพร่องต่อผู้รับตามไปด้วย (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) ดังนั้นการเขียนจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการศึกษาของเด็กไทย การเขียนเชิงสร้างสรรค์ได้เข้ามามีบทบาทต่อการศึกษา

มากยิ่งขึ้น เนื่องจากการเขียนเรื่องตามจินตนาการ มีจุดมุ่งหมายที่สำคัญ คือ เพื่อพัฒนาสมรรถภาพทางการเขียนของนักเรียนและส่งเสริมให้นักเรียนได้ใช้ทักษะการเขียนเพื่อถ่ายทอดความคิด ความรู้ ความคิด จินตนาการ และประสบการณ์ต่างๆ ที่มีอยู่ออกมาในทางสร้างสรรค์อย่างมีประสิทธิภาพ โดยถ่ายทอดออกมาเป็นภาษาเขียน (กชกร เสมาทอง, 2561) จากที่กล่าวมาข้างต้นมีความสอดคล้องกับการศึกษาของ ชดาญ ศิริวัฒน์ (2557) ที่กล่าวว่าการเขียนเรื่องตามจินตนาการ เป็นการเขียนเรื่องเพื่อการถ่ายทอดความรู้ ความคิด จินตนาการที่เชื่อมโยงกับประสบการณ์ของผู้เขียน ดังนั้นการเขียนเรื่องตามจินตนาการจึงเป็นการเขียนเรื่องตามความคิดตามภาพที่เกิดขึ้นในใจ ที่เกิดจากจินตนาการของนักเรียนและถ่ายทอดจินตนาการนั้นผ่านการเขียนเป็นเรื่องราว

แม้ว่าหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ให้ความสำคัญกับการเขียน โดยกำหนดเรื่องการเขียนไว้ในหลักสูตรเป็นสาระที่ 2 การเขียนมาตรฐาน ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียน เขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่างๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ ตัวชี้วัด ป.4/7 การเขียนเรื่องตามจินตนาการ แต่โรงเรียนส่วนใหญ่ยังพบปัญหาจากการจัดการเรียนการสอนเพราะวิธีการสอนที่เน้นเนื้อหา ความจำในบทเรียนทั้งหมดตามแบบเรียนมากกว่าฝึกทักษะในการเขียน นักเรียนจึงขาดการจินตนาการ ในการเขียนเรื่องราวที่สมบูรณ์ เกิดจากการขาดการเชื่อมโยงคำไม่สละสลวย โดยการใช้ภาษาพูดปนกับภาษาเขียน การวางเค้าโครงของเรื่อง การเรียบเรียงลำดับเหตุการณ์การเกิดก่อนหลัง ความสอดคล้องของเนื้อเรื่องที่เขียนไม่สัมพันธ์กัน ขาดความเข้าใจในความหมายของคำบางคำ

อันเป็นเหตุให้ไม่สามารถเรียบเรียงคำให้สมบูรณ์ได้ และขาดความคิดสร้างสรรค์ในการเขียน โดยจากการรายงานผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ค่าสถิติพื้นฐานทั่วประเทศ ปีการศึกษา 2563-2565 ในรายวิชาภาษาไทย สาระ การเขียน แบบอัตนัย โดยมีคะแนนเฉลี่ยแต่ละปี การศึกษา ดังนี้ ปีการศึกษา 2563-2565 พบว่า มีคะแนนเฉลี่ยในระดับประเทศร้อยละ 56.20, 50.38 และ 53.89 ตามลำดับ จะเห็นได้ว่าคะแนนเฉลี่ยจากการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ จากปีการศึกษา 2564 มีคะแนนเฉลี่ยที่ลดลง และในปีการศึกษา 2565 มีคะแนนเฉลี่ยที่เพิ่มขึ้นอย่างเห็นได้ชัด ถึงแม้ว่าค่าเฉลี่ยที่เพิ่มขึ้น แต่ในทุกปี การศึกษาจะสังเกตเห็นว่า สาระที่ 2 การเขียน มาตรฐาน ท2.1 มีสัดส่วนของคะแนนเฉลี่ยที่ต่ำกว่า สาระ ที่ 1 มาตรฐาน ท1.1 การอ่าน สาระที่ 3 มาตรฐาน ท3.1 การฟังการดูและการพูด ซึ่งเป็นตัวบ่งชี้ให้เห็นว่านักเรียนขาดทักษะพื้นฐานในการเขียน จากคะแนนเฉลี่ยการรายงานผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ซึ่งสอดคล้องกับ การรายงานผลการประเมินคุณภาพ ผู้เรียน (NT) แบบสรุปรายงานผลการประเมินของ ประเทศโดยมีคะแนนเฉลี่ยแต่ละปีการศึกษา ดังนี้ ปีการศึกษา 2564-2565 พบว่า มีคะแนนเฉลี่ยในระดับประเทศร้อยละ 56.14 และ 55.86 ตามลำดับ แสดงให้เห็นถึงปัญหาด้านการอ่านและการเขียน โดยเฉพาะความสามารถด้านการเขียน อาจเนื่องมาจากการจัดการเรียนการสอนการนำเทคนิควิธีการสอนที่ขาดความหลากหลาย อันเป็นเหตุให้ ผู้เรียนขาดความสนใจในการเรียนรู้และการฝึกปฏิบัติในการเขียน ดังนั้นครูผู้สอนต้องมีบทบาทในการปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน การนำเทคนิควิธีการที่หลากหลายมาบูรณาการการเรียนรู้ให้เกิดทักษะในการปฏิบัติ ในการสร้างความเข้าใจให้กับนักเรียนในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาข้อบกพร่องให้ดีขึ้น เพื่อช่วยพัฒนาทักษะ การเขียน ตลอดจนพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ของนักเรียนให้สูงขึ้นตามลำดับได้

แนวคิดการจัดการจัดการเรียนรู้ กลุ่มร่วมมือ CIRC เป็นแนวความคิดที่วางไว้เป็นแนวทางปฏิบัติในวิธีการจัดการเรียนรู้ที่มีเป้าหมายช่วยให้ ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่ดีในการอ่านและการเขียน ผ่านกระบวนการทำงานแบบกลุ่มร่วมมือเพื่อสร้าง เป้าหมายของกลุ่ม เรียนรู้ทักษะทางสังคมและการทำงานร่วมกับผู้อื่นซึ่งเป็นทักษะที่จำเป็นอย่างยิ่ง ในการดำรงชีวิต การจัดการเรียนรู้ กลุ่มร่วมมือ CIRC เน้นทักษะการเรียนรู้แบบร่วมมือเป็นการ เรียนที่สร้างแรงจูงใจให้แก่ผู้เรียนได้เป็นอย่างดี รูปแบบการจัดการเรียนรู้ กลุ่มร่วมมือ CIRC ได้รับการออกแบบและพัฒนาขึ้นเพื่อบูรณาการอ่านและการเขียนโดยเฉพาะ ประกอบด้วย องค์ประกอบ 3 ประการ คือ กิจกรรมพื้นฐานด้านการอ่านและการเขียน การดำเนินการสอนของครู การบูรณาการ การอ่านและการเขียน ทั้งนี้ การจัดการเรียนรู้ กลุ่มร่วมมือ CIRC ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ดังนี้ 1) ขั้นเตรียม 2) ขั้นสอน 3) ขั้นกิจกรรมกลุ่ม 4) ขั้นตรวจสอบผลงานและทดสอบ และ 5) ขั้นสรุป บทเรียนและประเมินผลการทำงานกลุ่ม บูรณาการ ร่วมกับแผนภาพความคิด แสดงการถ่ายทอดข้อมูล ความรู้เนื้อหาสาระต่างๆ ที่สมองประมวลความคิด อย่างเชื่อมโยงจากความคิดหลักสู่ความคิดรอง และ แดกแขนงสู่ความคิดย่อยอย่างมีระบบทางความคิด ให้เป็นโครงสร้างในภาพรวมในการบันทึก จดจำ ได้อย่างรวดเร็ว โดยใช้ เส้น คำ ระยะห่างจาก จุดศูนย์กลาง สีเครื่องหมาย และภาพ ประกอบเกิดความชัดเจนในการจัดลำดับทางความคิด

จากเหตุผลและความสำคัญที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงจะนำการจัดการเรียนรู้ กลุ่มร่วมมือ CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด ซึ่งได้รับการออกแบบและพัฒนาขึ้นเพื่อบูรณาการอ่านและการเขียนโดยเฉพาะ เป็นการเรียนรู้ที่ทำให้ นักเรียนได้ร่วมกันนำข้อมูลที่ได้ศึกษาร่วมกันคิด วิเคราะห์ แสดงความคิดเห็น และการตัดสินใจ

ผ่านกระบวนการทำงานแบบกลุ่มร่วมมือเพื่อสร้างเป้าหมายของกลุ่ม เรียนรู้ทักษะทางสังคมและการทำงานร่วมกับผู้อื่นซึ่งเป็นทักษะที่จำเป็นอย่างยิ่งในการดำรงชีวิต พัฒนาทักษะความสามารถด้านการเขียนเรื่องตามจินตนาการของนักเรียนให้มีประสิทธิภาพ สามารถนำความรู้จากการเขียนไปปรับใช้ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตให้เกิดประโยชน์เกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่บรรลุตามจุดประสงค์ที่ตั้งไว้ และเป็นพื้นฐานของการเรียนการสอนในขั้นที่สูงต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาความสามารถการเขียนเรื่องตามจินตนาการ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยการจัดการเรียนรู้ กลุ่มร่วมมือ CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75
2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถการเขียนเรื่องตามจินตนาการ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ระหว่างก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ กลุ่มร่วมมือ CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด
3. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการเขียนเรื่องตามจินตนาการ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ระหว่างก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ กลุ่มร่วมมือ CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด
4. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ กลุ่มร่วมมือ CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด

วิธีการศึกษา

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556 โรงเรียนมหาไถ่ศึกษาบ้านไผ่ อำเภอบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น สังกัดสำนักงาน

เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 จำนวน 6 ห้องเรียน มีนักเรียนรวมทั้งสิ้น 202 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556 โรงเรียนมหาไถ่ศึกษาบ้านไผ่ อำเภอบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 จำนวน 1 ห้อง มีนักเรียนรวมทั้งสิ้น 31 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวม

ข้อมูล

2.1 แผนการจัดการเรียนรู้ วิชาภาษาไทย ที่จัดการเรียนรู้ กลุ่มร่วมมือ CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด ในการจัดการเรียนรู้และพัฒนาความสามารถการเขียนเรื่องตามจินตนาการ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 6 แผน รวมทั้งสิ้น 12 ชั่วโมง ได้แก่ เรื่องการแต่งประโยค การเขียนประโยคจากคำ การเขียนแต่งประโยคจากภาพ การเขียนแผนภาพความคิด จากเรื่องที่กำหนด การเขียนบรรยายภาพตามจินตนาการ และการเขียนเรื่องตามจินตนาการ โดยค่าความเหมาะสมมีค่าเฉลี่ย 3.51 ถึง 5.00 เป็นเกณฑ์ตัดสิน ผลการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ของผู้เชี่ยวชาญพบว่า แผนการจัดการเรียนรู้มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.77 ระดับความเหมาะสมมากที่สุด นำไปทดลองสอนกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/2 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการศึกษา เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้แล้วนำมาปรับแก้ และไปใช้สอนจริงกับกลุ่มตัวอย่าง

2.2 แบบทดสอบวัดความสามารถการเขียนเรื่องตามจินตนาการ โดยการจัดการเรียนรู้ กลุ่มร่วมมือ CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด ใช้ทดสอบก่อนการจัดการเรียนรู้ (Pre-test) และหลังการจัดการเรียนรู้ (Post-test) เป็นแบบทดสอบอัตนัย จำนวน 2 ข้อ ข้อละ 15 คะแนน ผลการวิเคราะห์

ประเมินค่าความสอดคล้อง ผลการตรวจสอบข้อ
คำถามกับจุดประสงค์การเรียนรู้ ข้อสอบทั้ง 2 ข้อ
ของผู้เชี่ยวชาญ พบว่า ค่าดัชนีความสอดคล้อง
เท่ากับ 1.00 ผ่านเกณฑ์ นำเครื่องมือไปใช้ได้ และ
นำไปทดลองกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/2
ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อนำผลที่
ได้ไปวิเคราะห์คุณภาพของข้อสอบอัตนัย หาค่า
ความยาก และค่าอำนาจจำแนก พบว่า ข้อสอบ
มีคุณภาพผ่านเกณฑ์ทุกข้อจึงคัดเลือกข้อสอบไว้
จำนวน 2 ข้อ มีค่าความยาก ตั้งแต่ 0.57 ถึง 0.71
มีค่าอำนาจจำแนก ตั้งแต่ 0.20 ถึง 0.23 และ
ตรวจสอบหาความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ ปรากฏ
ว่าได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ 0.9 อยู่ใน
ระดับที่สามารถนำเครื่องมือไปใช้ได้

2.3 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการ
เรียน ที่วัดความรู้ ความเข้าใจ ที่จำเป็นในการเขียน
เรื่องตามจินตนาการ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษา
ปีที่ 4 ใช้ทดสอบก่อนการจัดการเรียนรู้ (Pre-test)
และหลังการจัดการเรียนรู้ (Post-test) เป็นแบบ
ทดสอบปรนัย ชนิด 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ
ข้อละ 1 คะแนน เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ
เชิงเนื้อหา ภาษาที่เลือกใช้ และความเหมาะสมของ
ตัวเลือก โดยคิดค่าเฉลี่ยรายข้อ เพื่อเลือกข้อสอบ
ที่อยู่ในเกณฑ์ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาที่ใช้ได้
ผลปรากฏ พบว่า มีค่าเฉลี่ย ตั้งแต่ 0.80 - 1.00
การประเมินจากผู้เชี่ยวชาญ พบว่า แบบทดสอบวัด
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีความสอดคล้องเหมาะสม
สามารถนำไปทดสอบได้และนำไปทดลองใช้กับ
นักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อ
นำผลที่ได้ไปวิเคราะห์หาค่าความยาก และค่า
อำนาจจำแนกเป็นรายข้อ ได้ข้อสอบทั้งสิ้นจำนวน
30 ข้อ มาหาความเชื่อมั่นทั้งฉบับ พบว่า ค่าความ
ยาก มีค่าตั้งแต่ 0.53 - 0.80 ค่าอำนาจจำแนก
มีค่าตั้งแต่ 0.20 - 0.65 และค่าความเชื่อมั่นของ
แบบทดสอบทั้งฉบับ เท่ากับ 0.90 อยู่ในระดับที่
สามารถนำเครื่องมือไปใช้ได้

2.4 แบบสอบถามความพึงพอใจของ
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการจัดการ
เรียนรู้ กลุ่มร่วมมือ CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด
เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน
10 ข้อ โดยผู้เชี่ยวชาญประเมิน ความเหมาะสมของ
เนื้อหา ด้านภาษา และความสอดคล้องระหว่างข้อ
คำถามกับนิยามศัพท์เฉพาะ (IOC) ค่าเฉลี่ย เท่ากับ
1.00 สรุปผลใช้ได้ นำไปทดลองใช้กับนักเรียนที่
ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง และนำมาวิเคราะห์หาค่าอำนาจ
จำแนกและค่าความเชื่อมั่น พบว่า ได้ค่าอำนาจ
จำแนก รายข้อมีค่าระหว่าง 0.42 - 0.69 ค่าความ
เชื่อมั่นของแบบสอบถามความพึงพอใจทั้งฉบับ
เท่ากับ 0.87 ซึ่งเป็นค่าความเชื่อมั่นที่สามารถ
นำไปใช้ในการวิจัยได้

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บ
รวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

3.1 ร่วมรับฟังข้อตกลงชี้แจงในการจัด
กิจกรรมการเรียนรู้อธิบายถึงความสำคัญประโยชน์
และแนวทางในการจัดการเรียนการสอน ตลอดจน
ข้อตกลงร่วมกันเพื่อให้นักเรียนเข้าใจในการยึด
ปฏิบัติที่ชัดเจน

3.2 ก่อนการจัดการเรียนรู้ดำเนินการทำการ
ทดสอบก่อนเรียน กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง คือ
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/1 โรงเรียนมหาไถ่
ศึกษามานไผ่ (2563) นักเรียนรวมทั้งสิ้น 31 คน
โดยการใช้แบบวัดความสามารถการเขียนเรื่อง
ตามจินตนาการ และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์
ทางการเรียน วิชาภาษาไทย ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

3.3 ตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์การให้
คะแนนการประเมินการทำแบบวัดความสามารถ
การเขียนเรื่องตามจินตนาการ

3.4 ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตาม
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 6
แผน รวมทั้งสิ้น 12 ชั่วโมง

3.5 เมื่อสิ้นสุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ผู้วิจัยดำเนินการทดสอบหลังเรียนกับนักเรียนที่เป็นกลุ่มศึกษาหรือกลุ่มตัวอย่าง โดยการทำแบบทดสอบวัดความสามารถการเขียนเรื่องตามจินตนาการ และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยจะเน้นความรู้ความเข้าใจที่จำเป็นในการเขียนเรื่องตามจินตนาการ จากนั้นตรวจสอบและเก็บคะแนนหลังเรียน

3.6 ดำเนินการสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ กลุ่มร่วมมือ CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้มีลำดับขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตอบวัตถุประสงค์การวิจัย ดังนี้

4.1 วิเคราะห์หาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้การเขียนเรื่องตามจินตนาการ การจัดการเรียนรู้ กลุ่มร่วมมือ CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75

4.2 วิเคราะห์เปรียบเทียบความสามารถการเขียนเรื่องตามจินตนาการ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ระหว่างก่อนและหลังการจัดการ

เรียนรู้ กลุ่มร่วมมือ CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด โดยใช้สถิติทดสอบที่กลุ่มสัมพันธ์ Dependent Sample t-test

4.3 วิเคราะห์แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการเขียนเรื่องตามจินตนาการของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ระหว่างก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ กลุ่มร่วมมือ CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด จากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

4.4 วิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้ การพัฒนาการจัดการเรียนรู้ กลุ่มร่วมมือ CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยการหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน กำหนดการแปลความหมายความพึงพอใจโดยใช้เกณฑ์ของ พรนภา เตียสุทธิกุล, พัฒนา พรหมณี, जानนท์ ศรีเกตุ, นาวิณ มีนะकरण และสุวุฒิ พงษ์วารินศาสตร์ (2561: 214-215)

ผลการศึกษา

จากการวิเคราะห์ข้อมูลในครั้งนี้ ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยได้ ดังนี้

ตารางที่ 1 ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ กลุ่มร่วมมือ CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิดของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75

จำนวนนักเรียน 31 คน	ประสิทธิภาพกระบวนการ E ₁						ประสิทธิภาพผลลัพธ์ E ₂						
	ใบงานกลุ่ม						ใบงานเดี่ยว						แบบทดสอบวัดความสามารถการเขียนเรื่องตามจินตนาการ
แผนที่	1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6	
คะแนนเต็ม	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15 30	
คะแนนรวมที่ได้	4,423												782
เฉลี่ย	142.68												25.23
ร้อยละ	79.27												84.09
รวมประสิทธิภาพภาพกระบวนการ เท่ากับ 79.27/84.09													

จากตารางที่ 1 พบว่าค่าประสิทธิภาพ ($\bar{X}$) เท่ากับ 79.27/84.09 จะเห็นได้ว่า แผนการจัดการเรียนรู้ กลุ่มร่วมมือ CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด เพื่อการพัฒนาความสามารถการเขียน

เรื่องตามจินตนาการ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด

ตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบความสามารถการเขียนเรื่องตามจินตนาการ ระหว่างก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ กลุ่มร่วมมือ CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด

ความสามารถการเขียนเรื่องตามจินตนาการ	n	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	S.D.	t	sig
ก่อนเรียน	31	30	17.81	1.90	33.07*	0.00
หลังเรียน	31	30	24.29	2.13		

จากตารางที่ 2 พบว่าความสามารถการเขียนเรื่องตามจินตนาการ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ก่อนการจัดการเรียนรู้ กลุ่มร่วมมือ CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 17.81 คะแนน และมีคะแนนหลังเรียน

เฉลี่ยเท่ากับ 24.29 คะแนน และเมื่อเปรียบเทียบระหว่างคะแนนสอบทั้งสองครั้ง พบว่า คะแนนสอบหลังเรียนของนักเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 3 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการเขียนเรื่องตามจินตนาการ ระหว่างก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ กลุ่มร่วมมือ CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการเขียนเรื่องตามจินตนาการ	n	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	S.D.	t	sig
ก่อนเรียน	31	30	18.03	2.95	20.84*	0.00
หลังเรียน	31	30	25.23	1.89		

จากตารางที่ 3 พบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาภาษาไทย การเขียนเรื่องตามจินตนาการ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ก่อนการจัดการเรียนรู้ กลุ่มร่วมมือ CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 18.03

คะแนน และ 25.23 ตามลำดับ และเมื่อเปรียบเทียบระหว่างคะแนนก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ พบว่า คะแนนสอบหลังเรียนของนักเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4 ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้กลุ่มร่วมมือ CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด

รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1. กิจกรรมการเรียนรู้ทำให้ข้าพเจ้าเข้าใจบทเรียนได้ง่าย	4.55	0.51	มากที่สุด
2. กิจกรรมการเรียนรู้ทำให้ข้าพเจ้ามีความกระตือรือร้นในการเรียน	4.58	0.50	มากที่สุด
3. กิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมให้ข้าพเจ้าได้แลกเปลี่ยนความรู้ ความคิด	4.29	0.69	มาก
4. การเรียนโดยใช้แผนภาพความคิด ช่วยให้ข้าพเจ้าจัดลำดับความคิดในการเขียนเรื่องต่างๆ ได้อย่างชัดเจน และช่วยพัฒนางานเขียนให้ดียิ่งขึ้น	4.61	0.50	มากที่สุด
5. กิจกรรมการเรียนรู้ช่วยพัฒนาทักษะกระบวนการเขียน และการทำงานเป็นกลุ่มร่วมมือ ทุกคนพยายามปฏิบัติหน้าที่ของตนเองอย่างเต็มความสามารถ เพื่อให้กลุ่มประสบความสำเร็จ	4.77	0.43	มากที่สุด
6. กิจกรรมการเรียนรู้ช่วยให้ข้าพเจ้ารู้สึกชื่นชอบในการทำกิจกรรมกลุ่ม ได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางความคิดอย่างมีระบบและอย่างสร้างสรรค์	4.71	0.43	มากที่สุด
7. กิจกรรมการเรียนรู้ช่วยให้ข้าพเจ้าเกิดทักษะในการเขียน มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และรู้จักวิพากษ์วิจารณ์หลักความเป็นเหตุเป็นผล	4.48	0.63	มาก
8. กิจกรรมการเรียนรู้ช่วยให้ข้าพเจ้ากล้าคิด กล้าแสดงออกทางความคิด	4.35	0.61	มาก
9. การเรียนโดยใช้แผนภาพความคิด ช่วยให้ข้าพเจ้าฝึกทักษะการสังเกต พัฒนาการคิด เชื่อมโยงความรู้และสร้างความคิดรวบยอดสู่การวิเคราะห์แยกแยะความรู้อย่างเป็นระบบ และจดจำเรื่องราวและเนื้อหาได้ดีขึ้น	4.74	0.44	มากที่สุด
10. กิจกรรมการเรียนรู้ช่วยให้ข้าพเจ้าได้ฝึกปฏิบัติทักษะการเขียน และข้าพเจ้าสามารถนำความรู้ที่ได้รับจากการเรียนไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน	4.52	0.51	มากที่สุด
ผลรวมการประเมิน	4.56	0.36	มากที่สุด

จากตารางที่ 4 พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ กลุ่มร่วมมือ CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด โดยรวมอยู่ระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.56$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด 7 ข้อ เมื่อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ กิจกรรมการเรียนรู้ช่วยพัฒนาทักษะกระบวนการเขียน และการทำงานเป็นกลุ่มร่วมมือ ทุกคนพยายามปฏิบัติหน้าที่ของตนเองอย่างเต็มความสามารถ เพื่อให้กลุ่มประสบ

ความสำเร็จ ($\bar{X} = 4.77$) รองลงมา ได้แก่ การเรียนโดยใช้แผนภาพความคิด ช่วยให้ข้าพเจ้าฝึกทักษะการสังเกต พัฒนาการคิด เชื่อมโยงความรู้และสร้างความคิดรวบยอดสู่การวิเคราะห์แยกแยะความรู้ อย่างเป็นระบบ และจดจำเรื่องราวและเนื้อหาได้ดีขึ้น ($\bar{X} = 4.74$) และ กิจกรรมการเรียนรู้ช่วยให้ข้าพเจ้ารู้สึกชื่นชอบในการทำกิจกรรมกลุ่ม ได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางความคิดอย่างมีระบบและอย่างสร้างสรรค์ ($\bar{X} = 4.71$) ตามลำดับ

สรุปและอภิปรายผล

1. ผลการหาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ กลุ่มร่วมมือ CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด เพื่อการพัฒนาความสามารถการเขียนเรื่องตามจินตนาการ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75 พบว่า ผลการหาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ กลุ่มร่วมมือ CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด โดยผู้เรียนจำนวน 31 คน มีคะแนนกิจกรรมระหว่างเรียนทุกกิจกรรมคิดเป็นร้อยละ 79.27 และมีคะแนนจากการทดสอบหลังเรียนคิดเป็นร้อยละ 84.09 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ เนื่องจากผู้วิจัยนำการจัดการเรียนรู้ กลุ่มร่วมมือ CIRC เน้นทักษะการเรียนรู้แบบร่วมมือแบบกลุ่มย่อยโดยมีสมาชิกกลุ่มที่มีความสามารถแตกต่างกันประมาณ 2-4 คน เป็นการเรียนที่สร้างแรงจูงใจให้แก่ผู้เรียนได้เป็นอย่างดี รูปแบบการจัดการเรียนรู้ กลุ่มร่วมมือ CIRC ได้รับการออกแบบและพัฒนาขึ้นเพื่อบูรณาการอ่านและการเขียนโดยเฉพาะ ประกอบด้วย องค์ประกอบ 3 ประการ คือ กิจกรรมพื้นฐานด้านการอ่านและการเขียน การดำเนินการสอนของครู การบูรณาการ การอ่านและการเขียน ทั้งนี้ การจัดการเรียนรู้ กลุ่มร่วมมือ CIRC ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ดังนี้ 1) ขั้นเตรียม ผู้สอนชี้แจงจุดประสงค์ของบทเรียน แล้วจัดกลุ่มผู้เรียนเป็นกลุ่มย่อย กลุ่มละประมาณไม่เกิน 2-4 คน 2) ขั้นสอน ผู้สอนนำเข้าสู่บทเรียน บอกปัญหาหรืองานที่ต้องการให้กลุ่มแก้ไขหรือคิดวิเคราะห์หาคำตอบ 3) ขั้นกิจกรรมกลุ่ม ผู้เรียนร่วมมือกันทำงานตามบทบาทหน้าที่ที่ได้รับ ร่วมกันศึกษาข้อมูล แสดงความคิดเห็น และร่วมกันวิเคราะห์จากสิ่งที่ศึกษา บูรณาการร่วมกับแผนภาพความคิด แสดงการถ่ายทอดข้อมูลความรู้เนื้อหาสาระต่างๆ ที่สมองประมวลความคิดอย่างเชื่อมโยง จากความคิดหลักสู่ความคิดรอง และแตกแขนงสู่ความคิดย่อยอย่างมีระบบทางความคิด ให้เป็น

โครงสร้างในภาพรวมในการบันทึก จัดจำได้อย่างรวดเร็ว โดยใช้ เส้น คำ ระยะห่างจากจุดศูนย์กลาง สีเครื่องหมาย และภาพ ประกอบเกิดความชัดเจนในการจัดลำดับทางความคิด 4) ขั้นตรวจสอบผลงานและทดสอบ ผู้เรียนจะรายงานผลการทำงานกลุ่ม ครูผู้สอนและเพื่อนกลุ่มอื่นอาจซักถาม เพื่อให้เกิดความกระจ่างชัดเจน เพื่อเป็นการตรวจสอบผลงานของกลุ่มและรายบุคคล และ 5) ขั้นสรุป บทเรียนและประเมินผลการทำงานกลุ่ม ครูผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันสรุปบทเรียน ผู้การได้มาซึ่งผลสำเร็จบรรลุเป้าหมายของกลุ่ม สอดคล้องกับ จารุวรรณ สังฆะจารย์ (2565) ศึกษาเรื่อง การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผลการศึกษาพบว่า 1) แผนการจัดการเรียนรู้ที่จัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก และมีประสิทธิภาพ 83.32/83.47 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ และสอดคล้องกับ ภิญญาภัสส์ ทิพย์โยธา (2562) การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์โดยใช้แผนผังความคิด กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการศึกษาพบว่า 1) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีประสิทธิภาพเท่ากับ 85.04/82.08 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ 80/80

2. ผลการเปรียบเทียบความสามารถการเขียนเรื่องตามจินตนาการ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ระหว่างก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ กลุ่มร่วมมือ CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด พบว่า คะแนนเฉลี่ยจากการทำแบบทดสอบก่อนเรียน มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 17.81 คะแนน และมีคะแนนเฉลี่ยจากการทำแบบทดสอบหลังเรียนเฉลี่ยเท่ากับ 24.29 คะแนน ค่า t เท่ากับ 33.07* และเมื่อเปรียบเทียบระหว่างความสามารถการเขียนเรื่องตามจินตนาการจากคะแนนสอบทั้งสอง

ครั้ง พบว่า คะแนนสอบหลังเรียนของนักเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ จากการที่ผลปรากฏเช่นนี้อาจเป็นผลเนื่องมาจากกิจกรรมระหว่างเรียนทุกกิจกรรม ตลอดจนแบบฝึกทักษะการเขียนช่วยเสริมสร้างทักษะการเขียนเรื่องตามจินตนาการ วิชาภาษาไทย ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นผ่านกิจกรรมการเรียนรู้ที่ทำให้นักเรียนพัฒนาทักษะทางภาษาได้ดียิ่งขึ้นผ่านการจัดการเรียนรู้ กลุ่มร่วมมือ CIRC ซึ่งได้รับการออกแบบและพัฒนาขึ้นเพื่อบูรณาการอ่านและการเขียนโดยเฉพาะนักเรียนเกิดความรู้ ความเข้าใจในบริบทของเนื้อหา สู่การปฏิบัติในกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างชัดเจน นอกจากนี้การจัดการเรียนรู้ กลุ่มร่วมมือ CIRC เป็นการจัดการเรียนการสอนที่ให้นักเรียนได้ร่วมกันภายในกลุ่มระดมความคิดเห็นนำข้อมูลที่ได้ศึกษาร่วมกันคิดวิเคราะห์ แสดงความคิดเห็น และการตัดสินใจ นักเรียนทุกคนมีโอกาสฝึกทักษะทางสังคม มีเพื่อนร่วมกลุ่มในการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ร่วมกับแผนภาพความคิด (Mind Mapping) เป็นกรนำแผนภาพความคิดมาจัดเรียงลำดับทางความคิดช่วยในการจัดวางโครงสร้างในการเขียนเรื่องของนักเรียน เป็นเครื่องมือที่ช่วยในการระดมพลังสมองในการบันทึก จดจำ เชื่อมโยงองค์ความรู้ที่เกิดจากการรวบรวมข้อมูล เนื้อหาสาระต่างๆ ผ่านกระบวนการในการจัดเป็นโครงสร้างความคิดรวบยอด ในการสรุปจากภาพหรือคำที่นักเรียนได้นำมาเขียนถ่ายทอดเป็นเรื่องราวอย่างเชื่อมโยง และเกิดความคิดสร้างสรรค์ จินตนาการทางความคิดในการช่วยในการถ่ายทอดความรู้ ความคิดความเข้าใจที่มีความหมายต่อตนเองและบุคคลอื่น ผ่านการสังเกต สู่การวิเคราะห์แยกแยะความรู้อย่างเป็นระบบทางความคิดที่ชัดเจน ทำให้นักเรียนได้มาซึ่งผลงานไปงานแบบฝึกทักษะที่บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดโดยมีจุดประสงค์ของสิ่งที่ศึกษาเป็นฐานอย่างดียิ่งในทุกครั้ง นอกจากนี้นักเรียนได้เกิดการ

ฝึกฝนสร้างทักษะในงานเขียนให้เกิดความชำนาญ สอดคล้องกับ เพชรรัตน์ ยูรี (2558) การศึกษาความสามารถด้านการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่จัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ผลการศึกษาพบว่า 1) ความสามารถด้านการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 หลังการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการเขียนเรื่องตามจินตนาการ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ระหว่างก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ กลุ่มร่วมมือ CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด พบว่า คะแนนเฉลี่ยจากการทำแบบทดสอบก่อนเรียน มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 18.03 คะแนน และมีคะแนนเฉลี่ยจากการทำแบบทดสอบหลังเรียนเฉลี่ยเท่ากับ 25.23 คะแนน ค่า t เท่ากับ 22.84* และเมื่อเปรียบเทียบระหว่างคะแนนก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ พบว่า คะแนนสอบหลังเรียนของนักเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ จากการที่ผลปรากฏเช่นนี้อาจเป็นผลเนื่องมาจากกิจกรรมการเรียนรู้ กลุ่มร่วมมือ CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด เป็นการจัดการเรียนการสอนที่เน้นให้นักเรียนได้ร่วมกันทำงานเป็นกลุ่ม แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มกลุ่มละ 2-4 คน การเรียนรู้เพิ่มการตอบสนองความต้องการของนักเรียนทางด้านวิชาการ และกระบวนการเรียนรู้ผ่านทักษะทางสังคม การฟังพาดำกันและกัน การมีความรับผิดชอบต่อตนเองและต่อกลุ่ม การมีปฏิสัมพันธ์ที่ดี และการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันของสมาชิกทุกคนภายในกลุ่ม ในการร่วมกันศึกษากิจกรรมต่างๆ ที่ได้รับมอบหมายจากครูผู้สอน ร่วมกันแสดงความคิดเห็น ศึกษาข้อมูล วิเคราะห์ สังเคราะห์ ตามจุดประสงค์ของกลุ่ม จากกิจกรรมที่ได้รับมอบหมาย

จากครูผู้สอน อันเกิดจากความกระตือรือร้นและมีแรงจูงใจในการเรียน มีความภาคภูมิใจในตนเอง มีทักษะ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นทั้งรายบุคคลและรายกลุ่ม ผ่านการวัดประเมิน อันจะนำไปสู่ผลสำเร็จของกลุ่มตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ ทั้งนี้ แผนภาพความคิด (Mind Mapping) แผนภาพที่ช่วยให้นักเรียนแสดงการถ่ายทอดข้อมูลความรู้ เนื้อหาสาระต่างๆ ที่สมองประมวลผลความคิดอย่างเชื่อมโยงจากความคิดหลักสู่ความคิดรอง และแตกแขนงสู่ความคิดย่อยอย่างมีระบบทางความคิด ให้เป็นโครงสร้างในภาพรวม โดยใช้ เส้น คำ ระยะเวลาจากจุดศูนย์กลาง สี เครื่องหมาย และ ภาพ ประกอบเกิดความชัดเจนในการจัดลำดับทางความคิด ในการช่วยให้นักเรียนได้เชื่อมโยงความคิดหลักและความคิดรองในการนำมาเชื่อมโยงเรื่องราวการเขียนให้มีความสัมพันธ์ของเรื่อง สอดคล้องกับจากรูวรรณ สังฆะจารย์ (2565) การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยมีวัตถุประสงค์ในการศึกษา เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ที่จัดการจัดการเรียนรู้แบบ ร่วมมือเทคนิค CIRC ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ระหว่างก่อนและหลังเรียน ผลการศึกษาพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการเขียนเชิงสร้างสรรค์หลังจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC สูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรมการ เรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. ผลการประเมินความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ กลุ่มร่วมมือ CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด เพื่อพัฒนาความสามารถการเขียนเรื่องตามจินตนาการ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย () เท่ากับ 4.56 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.36 ทั้งนี้เป็นผลเนื่องมาจากความรู้สึกรู้สึกหรือทัศนคติ อารมณ์ความรู้สึกนึกคิดเชิงบวกที่เกิดขึ้นภายในจิตใจของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการทำงานหรือการปฏิบัติกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ กลุ่มร่วมมือ CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด นักเรียนเกิดความรู้ ความเข้าใจในบริบทของเนื้อหาสู่การปฏิบัติในกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างชัดเจน ผ่านสื่อการจัดการเรียนรู้ที่เสริมสร้างความเข้าใจในการเรียนรู้ให้กับนักเรียน นอกจากนี้ นักเรียนได้ร่วมกันภายในกลุ่มระดมความคิดนำข้อมูลที่ได้ศึกษาร่วมกันคิดวิเคราะห์ แสดงความคิดเห็น และการตัดสินใจ ร่วมกับแผนภาพความคิด ที่ทำให้นักเรียนถ่ายทอดข้อมูลความรู้เนื้อหาสาระต่างๆ ที่สมองประมวลผลความคิดอย่างเชื่อมโยงจากความคิดหลักสู่ความคิดรอง และแตกแขนงสู่ความคิดย่อยอย่างมีระบบทางความคิด ให้เป็นโครงสร้างในภาพรวมในการบันทึกจดจำได้อย่างรวดเร็ว นอกจากนี้ การจัดการเรียนรู้ กลุ่มร่วมมือ CIRC เสริมสร้างการมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีผ่านการพูดคุย การช่วยเหลือ การให้กำลังใจซึ่งกันและกันของสมาชิกกลุ่ม นักเรียนรู้จักการรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น และนักเรียนมีความรับผิดชอบต่องานตามบทบาทหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายได้เป็นอย่างดี อันจะนำไปสู่การรู้จักคิด รู้จักแก้ปัญหาผ่านการร่วมมือกันของสมาชิกในทีม ได้มาซึ่งผลงานที่บรรลุตามเป้าหมาย อันจะนำไปสู่การปฏิบัติกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ที่มีความสุขและประสบผลสำเร็จ เกิดความภาคภูมิใจในผลงานของตนเองที่นำเสนออย่างถูกต้องสมบูรณ์ สอดคล้องกับจากรูวรรณ สังฆะจารย์ (2565) การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผลการศึกษา พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC อยู่ในระดับมากที่สุด

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 การจัดการเรียนรู้ กลุ่มร่วมมือ CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด มีแนวทางในการจัดการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน ดังนี้ 1) ขั้นเตรียม 2) ขั้นสอน 3) ขั้นกิจกรรมกลุ่ม 4) ขั้นตรวจสอบผลงาน และ 5) ขั้นสรุปบทเรียนและประเมินผลการทำงานกลุ่ม จากการการสอนพบว่า ขั้นสอนและขั้นกิจกรรมกลุ่ม ในการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเป็นขั้นตอนที่มีความสำคัญมาก ครูจึงควรวางแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีความรัดกุม โดยขั้นสอนต้องมีข้อมูลเนื้อหาการสอนที่ละเอียดชัดเจน ผ่านการใช้สื่อในการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมในแต่ละบริบทเนื้อหา ครูควรต้องศึกษาขั้นตอน วิธีการ และวางแผนการจัดการเรียนการสอนของการจัดการเรียนรู้ กลุ่มร่วมมือ CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิดให้เข้าใจอย่างละเอียดลึกซึ้งก่อน เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุดกับนักเรียนในการจัดการเรียนการสอนอย่างดียิ่ง

1.2 ควรนำการจัดการเรียนรู้ กลุ่มร่วมมือ CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด ไปใช้ในกิจกรรมการเรียนรู้ทางการเขียนอย่างต่อเนื่อง เพราะเป็นขั้นตอนกระบวนการกลุ่ม นักเรียนเรียนรู้ร่วมกันในกลุ่มย่อย ร่วมกันตั้งจุดประสงค์ของงานที่ได้รับมอบหมาย พร้อมบูรณาการนำการเขียนแผนภาพความคิด มาใช้ในการวางแผนโครงเรื่องอย่างมีระบบทางความคิด

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาการจัดการเรียนรู้ทางการเขียนเพื่อการสื่อสารเรื่องราวในรูปแบบหรือเทคนิคอื่นที่สัมพันธ์กับกลุ่มร่วมมือ CIRC เพื่อจะก่อให้เกิดเทคนิควิธีการใหม่ๆ ในการสอนการเขียนสื่อสารความรู้สึกนึกคิดได้ดียิ่ง

2.2 ควรมีการศึกษาการจัดการเรียนรู้ทางพัฒนาการเขียนกับตัวแปรอื่นๆ เช่น ส่งเสริมความสามารถด้านการเขียน เพื่อจะได้ส่งเสริมความสามารถทางการเขียน ซึ่งเป็นทักษะหนึ่งที่มีความสำคัญในการติดต่อสื่อสาร เป็นการแสดงออกของความคิดเป็นเรื่องราว อันแสดงถึงความเจริญหรืออารยธรรมของมนุษย์

เอกสารอ้างอิง

- กชกร เสมาทอง. (2561). การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยและความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ร่วมกับเทคนิค KWDL. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- จารุวรรณ สังฆะจารย์. (2565). การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ชดาบุ คิริวัฒน์. (2557). การพัฒนาชุดฝึกทักษะการเขียนเรื่องตามจินตนาการสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2. (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยทักษิณ.

- เพชรรัตน์ ยูรี. (2558). การศึกษาความสามารถด้านการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่จัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ภิญญาภัสส์ ทิพย์โยธา. (2562). การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์โดยใช้แผนผังความคิดกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. วารสารครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, 17(32), 149-145.
- โรงเรียนมหาไถ่ศึกษาบ้านไผ่. (2563). หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนมหาไถ่ศึกษาบ้านไผ่ พุทธศักราช 2563 ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย. โรงเรียนมหาไถ่ศึกษาบ้านไผ่.